

II

(Akty, których publikacja nie jest obowiązkowa)

RADA

DECYZJA RADY

z dnia 14 czerwca 2004 r.

w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwie europejskim z Albanią

(2004/519/WE)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 553/2004 z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie ustanowienia partnerstw europejskich w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia ⁽¹⁾ w szczególności jego art. 2,

uwzględniając wniosek Komisji,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rada Europejska w Salonikach obradująca w dniach 19 i 20 czerwca 2003 r. udzieliła poparcia dla „Agendy z Salonik dla Bałkanów Zachodnich: w kierunku integracji europejskiej”, w której sporządzanie partnerstw europejskich wymienione jest jako jeden ze środków służących wzmocnieniu procesu stabilizacji i stowarzyszenia.
- (2) Rozporządzenie (WE) nr 533/2004 określa, że Rada ma podejmować decyzje w sprawie zasad, priorytetów i warunków zawartych w partnerstwach europejskich, jak również we wszelkich następnym dostosowaniach, większością kwalifikowaną i na wniosek Komisji. Stwierdza również, że działania uzupełniające realizowane po wprowadzeniu w życie partnerstw europejskich zostaną zapewnione poprzez mechanizmy ustanowione w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia, w szczególności poprzez sprawozdania roczne.
- (3) Sprawozdanie roczne Komisji z roku 2004 przedstawia analizę przygotowań Albanii do dalszej integracji z Unią

Europejską oraz określa dziedziny priorytetowe dla dalszych prac.

- (4) W celu przygotowania dalszej integracji z Unią Europejską, Albania powinna przygotować plan wraz z harmonogramem i szczegółowymi warunkami dotyczącymi środków, jakie Albania zamierza podjąć w tym celu,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Zgodnie z art. 1 rozporządzenia (WE) nr 533/2004, zasady, priorytety i warunki zawarte w partnerstwie europejskim z Albanią są określone w Załączniku do niniejszej decyzji, który stanowi jej integralną część.

Artykuł 2

Wprowadzenie w życie partnerstwa europejskiego jest sprawdzane za pomocą mechanizmów ustanowionych w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia.

Artykuł 3

Niniejsza decyzja staje się skuteczna trzeciego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 14 czerwca 2004 r.

W imieniu Rady

B. COWEN

Przewodniczący

⁽¹⁾ Dz.U. L 86 z 24.3.2004, str. 1.

ZAŁĄCZNIK

1. WPROWADZENIE

Agenda z Salonik określa sposoby i środki służące wzmocnieniu procesu stabilizacji i stowarzyszenia (SAP), m.in. poprzez wprowadzenie partnerstw europejskich.

Na podstawie sprawozdania rocznego Komisji, celem partnerstwa europejskiego z Albanią jest określenie priorytetów dla działań wspierających wysiłki na rzecz zbliżenia do Unii Europejskiej w spójnych ramach. Priorytety te są dostosowane do szczególnych potrzeb i etapu przygotowania Albanii oraz będą aktualizowane w miarę potrzeb. Partnerstwo europejskie przewiduje także wskazówki dotyczące pomocy finansowej dla Albanii.

Oczekuje się, że Albania przyjmie plan zawierający harmonogram i szczegółowe informacje dotyczące sposobu, w jaki zamierza zajmować się priorytetami zawartymi w partnerstwie europejskim. Plan ten powinien również wskazywać sposoby realizacji Agendy z Salonik, priorytety w walce z przestępczością zorganizowaną i korupcją określone podczas Konferencji w Londynie w 2002 r. i na posiedzeniu na poziomie ministerialnym odbywającym się 28 listopada 2003 r. w Brukseli w ramach Forum UE-Balkany Zachodnie oraz środki przedstawione przez każde z państw Bałkanów Zachodnich podczas spotkania w Belgradzie odbywającym się 5 listopada 2003 r., jako uzupełnienie Konferencji w Ohridzie dotyczącej zintegrowanego zarządzania granicami.

2. ZASADY

SAP nadal stanowi ramy dla orientacji europejskiej państw Bałkanów Zachodnich aż do ich przyszłego przystąpienia.

Główne priorytety określone dla Albanii są związane z jej możliwościami dotyczącymi spełnienia kryteriów ustalonych przez Radę Europejską, która odbyła się w Kopenhadze w 1993 r. oraz z warunkami ustalonymi dla SAP, w szczególności z warunkami określonymi przez Radę w jej konkluzjach z 29 kwietnia 1997 r. i 21–22 czerwca 1999 r., z treścią ostatecznego oświadczenia szczytu w Zagrzebiu z 24 listopada 2000 r. i Agendą z Salonik.

3. PRIORYTETY

Sprawozdanie roczne Komisji dokonuje oceny poczynionych dotychczas postępów i wskazuje dziedziny, w których dane państwo powinno zwiększyć swoje wysiłki. Priorytety wymienione w niniejszym partnerstwie europejskim zostały wybrane w oparciu o przekonanie, że ich realizacja lub osiągnięcie znaczących postępów w tych dziedzinach w najbliższych latach jest możliwe. Priorytety zostały podzielone na krótkoterminowe, których realizacja powinna nastąpić w ciągu jednego do dwóch lat oraz średnioterminowe, których realizacja powinna nastąpić w ciągu trzech- czterech lat.

Partnerstwo europejskie wskazuje główne dziedziny priorytetowe dla przygotowań Albanii do dalszej integracji z Unią Europejską, w oparciu o analizę zawartą w sprawozdaniu rocznym z 2004 r. Należy przypomnieć, że w przypadku zbliżenia ustawodawstw nie wystarczy tylko włączyć dorobek do ustawodawstwa; należy także przygotować jego pełne wprowadzenie w życie.

3.1. KRÓTKOTERMINOWE**Sytuacja polityczna****Demokracja i państwo prawne**

Nacisk na przeprowadzenie reform i zapewnienie odpowiedniego działania instytucji demokratycznych – Należy zapewnić, aby wywierany był polityczny nacisk na wdrożenie reform niezbędnych do osiągnięcia postępów w ramach SAP. Należy usprawnić zasady działania komitetów parlamentarnych i parlamentarnych komisji śledczych. Należy w pełni przestrzegać Konstytucji oraz przestrzegać i wprowadzać w życie decyzje Trybunału Konstytucyjnego. Należy wspierać rozwój społeczeństwa obywatelskiego i jego czynny udział w procesie decyzyjnym.

Usprawnienie działania administracji publicznej – Należy zapewnić wprowadzenie w życie ustawy o służbie cywilnej i podjąć kroki, które zapewnią jej lepsze stosowanie w praktyce. Należy podjąć środki mające na celu zapobieganie nadmiernej ingerencji polityków w działania administracji publicznej. Należy stworzyć jasne wskazówki dotyczące rekrutacji, przenoszenia i zwalniania wszystkich urzędników służby cywilnej oraz wprowadzić je w życie. Należy dopilnować, by Komisja ds. Służby Cywilnej wypełniała swoje obowiązki zgodnie z przepisami prawa. Należy wzmocnić pozycję sekretarza generalnego we właściwych ministerstwach, Radzie Ministrów i Zgromadzeniu. Należy usprawnić koordynację między właściwymi ministerstwami a Ministerstwem ds. Integracji Europejskiej. Należy wzmocnić zdolność finansową Instytutu ds. Szkoleń dla Administracji Publicznej i jego możliwości przeprowadzania szkoleń. Należy przygotować programy szkoleniowe dostosowane do indywidualnych potrzeb władz lokalnych. Należy zapewnić, by planowany przegląd istniejących albańskich jednostek terytorialnych oraz ustanowienie nowego podziału terytorialnego były przeprowadzane właściwie, z udziałem wszystkich zainteresowanych stron.

Właściwe i terminowe przygotowanie następnych wyborów parlamentarnych i lokalnych – Należy terminowo wprowadzić w życie zalecenia Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE/Biuro Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka (ODIHR) wydane po wyborach do władz lokalnych przeprowadzonych w 2003 r.

Wzmocnienie systemu sądowego – Należy podjąć środki w celu zwiększenia przejrzystości oraz lepszego zarządzania sprawami karnymi i cywilnymi. Należy wzmocnić w ramach Konstytucji status sędziów, ich niezawisłość i ochronę sędziów. Należy zapewnić, by prawo do szkolenia wstępnego i zawodowego dla sędziów i prokuratorów było chronione statusem sędziów. Należy zapewnić skuteczne działanie „Sądu ds. Poważnych Przepępstw” Należy zagwarantować, by sędziowie i prokuratorzy byli wybierani i wyznaczani w drodze konkursu, zgodnie z Konstytucją i przepisami prawa. Należy także zagwarantować, by awansowanie sędziów i prokuratorów odbywało się z uwzględnieniem odpowiednich środków ochronnych i z zastosowaniem obiektywnych procedur. Należy usprawnić działanie inspektoratów Wysokiej Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Urzędu Prokuratora Generalnego oraz zapewnić, by działania sędziów i prokuratorów nie były bezkarne; należy sporządzić jasne wskazówki dotyczące roli poszczególnych inspektoratów w Ministerstwie Sprawiedliwości i Wysokiej Radzie ds. Wymiaru Sprawiedliwości. Należy przyjąć odpowiednie przepisy prawa dotyczące ochrony świadka. Należy dążyć do osiągnięcia stale wzrastającego poziomu wykonywania wyroków sądu. Należy stworzyć solidny średnio-/długoterminowy plan strategiczny dla Szkoły Sędziów Pokoju mający na celu poprawę jej działania i zdolności finansowej. Należy zapewnić odpowiednie działania uzupełniające (śledztwo i ewentualne wniesienie oskarżenia) w przypadku publicznego sformułowania zarzutów dotyczących popełnienia przestępstwa przeciw określonym osobom.

Usprawnienie walki z korupcją – Należy przyjąć odpowiednie przepisy w celu zbliżenia albańskich ram prawnych do europejskich konwencji w sprawie korupcji (w sprawach karnych i cywilnych) ratyfikowanych przez Albanie. Należy polepszyć istniejące przepisy dotyczące przekupstwa i wprowadzić je w życie. Należy zapewnić wykonanie ustawy o oświadczeniach majątkowych. Należy wprowadzić w życie plan działań przeciw korupcji na lata 2003–2004 i zapewnić, by następny taki plan na lata 2004–2005 zawierał realistyczne, precyzyjne i wymierne środki antykorupcyjne. Należy wzmocnić zdolności instytucjonalne w zakresie przeprowadzania dochodzeń i ścigania korupcji; zapewnić, by jednostka wyspecjalizowana działająca przy Urzędzie Prokuratora w Tiranie (zajmująca się przestępstwami finansowymi) miała w swojej kompetencji także sprawy związane z korupcją. Należy ograniczyć listę urzędników objętych immunitetem i przyznawać immunitet zgodnie z międzynarodowymi zasadami i praktykami.

Prawa człowieka i ochrona mniejszości

Poprawa przestrzegania praw człowieka przez organy ścigania – Należy zapewnić, by policja, sędziowie, prokuratorzy i inne organy ścigania były w pełni świadome swoich obowiązków w zakresie praw człowieka oraz by je wykonywali zgodnie z konwencjami międzynarodowymi ratyfikowanymi przez Albanie, w szczególności zgodnie z Europejską Konwencją o Ochronie Praw Człowieka. Należy zająć się przypadkami złego traktowania przez organy ścigania poprzez skuteczne oskarżenie sprawców. Należy poprawić warunki, w jakich przebywają osoby zatrzymane i aresztowane w komendach policji i podjąć kroki w celu spełnienia międzynarodowych wymogów w tej dziedzinie.

Gwarancja wolności słowa i mediów – Należy przyjąć środki mające na celu zapobieganie wywieraniu presji i/lub nadmiernej ingerencji polityków w działania prasy. Należy dostosować do norm UE ustawodawstwo Albanii dotyczące zniesławienia i wprowadzić je w życie. Należy przyjąć odpowiednie przepisy dotyczące mediów drukowanych i polepszyć obecne przepisy dotyczące mediów elektronicznych, przy uwzględnieniu norm UE. Należy podjąć środki mające na celu zapewnienie przejrzystości w odniesieniu do własności mediów. Należy zapewnić niezależność organu regulacyjnego ds. mediów, czyli Krajowej Rady Radia i Telewizji. Należy zakończyć Narodowy Plan Częstotliwości Radiowych i Telewizyjnych. Należy wspierać rozwój dziennikarstwa śledczego i podjąć środki mające na celu wspieranie niezależności i profesjonalizmu dziennikarzy.

Zapewnienie przestrzegania praw mniejszości – Należy zebrać dokładne dane dotyczące liczebności mniejszości w Albanii. Należy zmienić ramy prawne dotyczące mniejszości, tak aby spełniały one wymogi Ramowej Konwencji Rady Europejskiej o Ochronie Mniejszości Narodowych oraz zapewnić ich wprowadzenie w życie na całym terytorium Albanii. Należy wprowadzić w życie Narodową Strategię na rzecz Romów.

Współpraca regionalna i międzynarodowa

Wzmocnienie współpracy regionalnej – Należy spełnić wymogi SAP i wypełnić zobowiązania z Salonik w dziedzinie współpracy regionalnej. Należy zapewnić wprowadzenie w życie wszystkich regionalnych umów o wolnym handlu zawartych w ramach Protokołu Ustaleń dla Ułatwienia Handlu na mocy Paktu Stabilności z 2001 r.

Wprowadzenie w życie zobowiązań międzynarodowych – Należy uregulować stanowisko Albanii dotyczące wypełniania zobowiązań w ramach WTO. Gdy tylko sytuacja zostanie uregulowana, należy zapewnić wprowadzenie w życie zmienionego harmonogramu bez dalszych odstępstw. Należy zagwarantować przestrzeganie zobowiązań podjętych przez Albanie w ramach stosunków z UE.

Sytuacja gospodarcza

Wolny rynek i reformy strukturalne

Zapewnienie trwałej stabilności makroekonomicznej – Należy zachować stabilne ramy makroekonomiczne w kontekście programu Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW). Należy wykazać, że zalecenia międzynarodowych instytucji finansowych (MIF) są stosowane.

Poprawa otoczenia biznesu – Należy wprowadzić w życie plan działań na rzecz usuwania barier dla inwestycji i uproszczenia procedur administracyjnych. Należy przyjąć lepsze przepisy handlowe. Należy ustanowić jasne zasady i procedury dotyczące warunków zakładania, rejestracji i działania spółek krajowych i zagranicznych oraz zapewnić, by były one spójne z wymaganiami Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu. Należy zapewnić, by wdrażanie przepisów, zasad i procedur związanych z biznesem odbywało się w sposób właściwy, nieuznaniowy i niedyskryminujący. Należy wprowadzić w życie Europejską Kartę Małych i Średnich Przedsiębiorstw, w szczególności cele ustalone na rok 2004. Należy zapewnić pełną zdolność działania Agencji MSP. Należy przeprowadzić reformę systemu zaliczki na podatek, aby ograniczyć trudności napotymane przez spółki rozpoczynające działalność. Należy kontynuować prace nad przygotowaniem narodowego funduszu gwarancyjnego. Należy rozszerzyć możliwości rejestracji spółek w całym kraju.

Rozwój stabilnego i dobrze działającego rynku nieruchomości/gruntów – Należy przyjąć nowe przepisy dotyczące restytucji mienia lub rekompensaty za mienie skonfiskowane w czasie rządów komunistycznych. Należy zapewnić, by przepisy te mogły stanowić zadośćuczynienie dla znacznej większości roszczeń i, w ścisłej współpracy ze wszystkimi odpowiednimi uczestnikami życia politycznego i stowarzyszeniami właścicieli, podjąć niezbędne kroki w celu zapewnienia ich wprowadzenia w życie. W szczególności należy zebrać wszelkie dane niezbędne do wyznaczenia terenu przeznaczanego do restytucji lub rekompensaty, jasnego określenia zaległych roszczeń dotyczących restytucji mienia oraz przygotowania wiarygodnego planu finansowania zapewniającego pokrycie ewentualnych kosztów rekompensat.

Promocja zatrudnienia i spójności społecznej – Należy przygotować strategię promocji zatrudnienia i spójności społecznej, przy udziale wszystkich zainteresowanych stron, oraz rozpocząć jej wprowadzanie w życie. Należy podjąć środki mające na celu usprawnienie systemów zabezpieczenia społecznego oraz standardów społecznych, a także środki służące zwalczaniu wyłączenia społecznego i dyskryminacji. Należy przestrzegać podstawowych norm pracy i skutecznie je egzekwować.

Zarządzanie finansami publicznymi

Poprawa zarządzania finansami publicznymi – Należy polepszyć procedury budżetowe poprzez uwzględnienie rzeczywistych szacunków dochodów, lepsze określanie priorytetowych wydatków i wzmocnienie związku między celami a planowaniem budżetu. Należy stworzyć wszechstronną strategię społeczno-ekonomiczną, obejmującą bieżącą Narodową Strategię na rzecz Rozwoju Społecznego i Gospodarczego oraz Ramy Wydatków Średnioterminowych, z którymi mogłyby być związana każda pomoc finansowa. W związku z tym należy zapewnić, by priorytety procesu stabilizacji i stowarzyszenia były należycie uwzględnione.

Należy przygotować wszechstronną Strategię dotyczącą Wewnętrznej Kontroli Finansów Publicznych, uwzględniając wymagania UE.

Należy wprowadzić w życie ustawę w sprawie audytu wewnętrznego. Należy zapewnić odpowiednie działanie Państwowej Instytucji ds. Audytu, w tym działania uzupełniające dotyczące wyników kontroli przeprowadzanych przez tę instytucję i jej zaleceń, a także wnoszenie oskarżeń w sprawach karnych.

Normy UE

Rynek i handel wewnętrzny

Przepływ towarów – Należy osiągnąć dalsze postępy w przyjmowaniu norm UE. Należy przyjąć projekt dekretu w sprawie organizacji i działania Dyrekcji ds. Akredytacji oraz zapewnić, by funkcje związane z udzielaniem akredytacji oraz te związane ze standaryzacją i certyfikacją były rozdzielone. Należy podjąć środki, dzięki którym podmioty gospodarcze będą miały lepszą znajomość tych koncepcji i które pozwolą zwiększyć ich znaczenie w handlu międzynarodowym.

Należy poprawić warunki fitosanitarne i weterynaryjne zgodnie z wymaganiami UE, w szczególności w odniesieniu do tych produktów, które mają znaczący potencjał eksportowy.

Cła – Należy ustabilizować i ulepszyć wszystkie aspekty zdolności administracyjnej albańskiej administracji celnej. W szczególności należy zapewnić stabilność personelu i zarządzać zasobami ludzkimi zgodnie z odpowiednimi przepisami. Należy wzmocnić służby celne, które zajmują się wprowadzaniem w życie porozumień handlowych, w szczególności jednostkę zajmującą się pochodzeniem towarów. Należy wzmocnić współpracę administracyjną w sektorze celnym. Należy zapewnić, by zasady i procedury dotyczące tranzytu, oceny, składów celnych, oceny ryzyka i wyboru oraz audytu (wewnętrznego i zewnętrznego) zostały wprowadzone w życie zgodnie z normami UE, a także, w stosownych przypadkach, zgodnie z konwencjami międzynarodowymi. Należy zapewnić, by administracja celna wypełniała swój obowiązek pobierania ceł zgodnie z przepisami prawa. Należy podjąć konkretne środki w celu usprawnienia walki z przemytem i nielegalnym handlem. Należy wprowadzić w życie system ASYCUDA w Urzędzie Celnym w Tiranie i porcie Durres. Należy zapewnić niedyskryminujące stosowanie przepisów, zasad i procedur celnych na terenie całego kraju.

Opodatkowanie – Należy rozpocząć przegląd obecnych przepisów podatkowych i procedur administracyjnych oraz zapewnić skuteczne i niedyskryminujące wprowadzenie w życie przepisów podatkowych. Należy wzmocnić walkę z oszustwami podatkowymi. Należy kontynuować rozpoczętą reformę administracji podatkowej, w tym rozwój/rozszerzenie zintegrowanego systemu komputerowego. Należy uregulować wszelkie zaległe roszczenia dotyczące zwolnienia z podatku projektów finansowanych przez UE i wprowadzić skuteczny system zapewniający rzeczywiste zwolnienie z podatku projektów finansowanych przez UE zgodnie z Umową ramową z 1992 r.

Konkurencja i pomoc państwa – Należy przyjąć reguły wykonawcze niezbędne do wprowadzenia w życie nowej ustawy o konkurencji i rozpocząć jej wprowadzanie w życie. Należy przygotować się do ustanowienia niezależnego organu ds. konkurencji, także poprzez wzmocnienie zdolności administracyjnej. Należy wspierać politykę konkurencji poprzez popieranie liberalizacji, usprawnienie praktyk dotyczących zamówień publicznych i zapewnienie pozytywnego prokonkurencyjnego nastawienia sprzyjającego prywatyzacji. Należy przyjąć niezbędne ramy prawne dla pomocy publicznej, wspierać przejrzystość i wprowadzenie w życie podstawowych zasad pomocy państwa.

Zamówienia publiczne – Należy wprowadzić w życie przepisy dotyczące zamówień publicznych i podjąć kroki w celu zbliżenia tych przepisów do norm UE. Należy unikać wprowadzania odstępstw od zasady przetargu otwartego i zapewnić szczegółowe wykonanie procedur dotyczących przetargów. Należy wzmocnić Agencję Zamówień Publicznych, jak również podmioty zajmujące się zamówieniami publicznymi we właściwych ministerstwach. Należy podjąć środki gwarantujące odpowiednie rozpatrywanie skarg.

Prawa własności intelektualnej – Należy przyjąć nowe przepisy dotyczące własności przemysłowej. Należy przystąpić do Międzynarodowej konwencji o ochronie nowych odmian roślin. Należy przyjąć niezbędne przepisy i wzmocnić zdolność administracyjną w celu zwiększenia ochrony praw autorskich. Należy podjąć środki, dzięki którym podmioty gospodarcze, organy ścigania i sądowne będą miały lepszą znajomość praw własności intelektualnej, praw handlowych i praw własności. Należy podjąć środki w celu usprawnienia wprowadzania w życie praw własności intelektualnej.

Polityki sektorowe

Środowisko – Należy podjąć działania związane z miejscami skażonymi w Durres i Vlora, jak również zająć się kwestią odpadów radioaktywnych w Tiranie i Fier. Należy zapewnić wprowadzenie w życie przepisów dotyczących oceny wpływu na środowisko i podatków ekologicznych. Należy usprawnić współpracę między Ministerstwem Środowiska a innymi organami zajmującymi się kwestiami środowiska. Należy przyspieszyć wprowadzenie w życie Narodowej Strategii w sprawie Zaopatrzenia w Wodę i Warunków Sanitarnych oraz Strategii w sprawie Zaopatrzenia w Wodę i Systemów Kanalizacji Obszarów Wiejskich.

Energia – Należy wprowadzić w życie plan działań na lata 2003–2005 i rozpocząć wprowadzanie w życie Albańskiej Strategii Energetycznej. Należy wypełnić zobowiązania podjęte w ramach Protokołu Ustaleń z Aten z 2003 r. w sprawie regionalnego rynku energii w Europie Południowej i Wschodniej.

Telekomunikacja – Należy zapewnić, by sektor komunikacji elektronicznej został skutecznie zliberalizowany, wraz ze wzmocnieniem organów regulacyjnych i przyjęciem odpowiednich przepisów i polityk dla tego sektora.

Współpraca w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych

Zarządzanie granicami – Jako działanie uzupełniające po konferencji regionalnej w sprawie bezpieczeństwa granic i zarządzania nimi, która odbyła się w maju 2003 r. w Ohridzie, należy wprowadzić w życie środki, jakie zostały przyjęte przez rząd i przedstawione na posiedzeniu ministrów odpowiedzialnych za wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne w ramach Forum UE-Balkany Zachodnie w listopadzie 2003 r. Należy przygotować Strategię Zintegrowanego Zarządzania Granicami (IBM), zgodnie z wymaganiami UE. Należy wzmocnić organy ścigania odpowiedzialne za zarządzanie granicami i podnieść normy zarządzania. Należy ustanowić odpowiedni system analizy ryzyka w celu usprawnienia zarządzania granicami na przejściach granicznych i tzw. „zielonych” i „niebieskich” granicach. Należy wzmocnić współpracę z krajami sąsiadującymi oraz współpracę między krajowymi organami ścigania zajmującymi się zarządzaniem granicami, na samych granicach, a także podczas późniejszych kontroli. Należy unowocześnić sprzęt i poprawić zdolności albańskich organów ścigania, aby zapewnić wykrywanie podrobionych/falszywych dokumentów. Należy przedsięwziąć niezbędne środki, we współpracy z odpowiednimi międzynarodowymi graczami, w celu zapewnienia właściwych norm bezpieczeństwa, zarządzania i kontroli na Międzynarodowym Lotnisku w Tiranie.

Polityka dotycząca migracji i azylu – Należy przyjąć i rozpocząć realizację Narodowej Strategii w sprawie Migracji. Należy zapewnić, by procedury niezbędne do podpisania i ratyfikowania Umowy o readmisji zawartej między WE i Albanią zostały zakończone możliwie najszybciej w 2004 r.

Należy formalnie przyjąć Narodowy Plan Działań w sprawie Azylu. Należy zająć się lukami prawnymi, jakie pozostały w albańskich przepisach związanych z azylem. Należy wdrożyć, szczególnie na obszarach przygranicznych, system „wstępnego sprawdzania” służący klasyfikacji osób, których status pobytu na terytorium Albanii jest nieuregulowany. Należy przestrzegać zasady „non-refoulement”. Należy zapewnić, by wnioski o udzielenie azylu były rozpatrywane zgodnie z przepisami prawa, a terminy były przestrzegane.

Policja – Należy w pełni wykonać ustawę o stopniach policyjnych. Należy stworzyć i rozpocząć wdrażanie przejrzystego systemu dotyczącego przestrzegania dyscypliny i udzielania awansów. Należy zwiększyć umiejętności śledcze policji. Należy stworzyć ujednolicony podręcznik dla wszystkich funkcjonariuszy policji kryminalnej. Należy ustalić jasne zasady w celu zapewnienia odpowiedniej współpracy między różnymi jednostkami policji i urzędem prokuratora. Należy wzmocnić działania policji na terenie gmin. Należy zapewnić karanie funkcjonariuszy policji biorących udział w działaniach korupcyjnych lub innych działaniach kryminalnych.

Przestępczość zorganizowana, nielegalny handel, narkotyki, pranie pieniędzy i terroryzm – Należy wprowadzić w życie środki przeciwko przestępczości zorganizowanej, jakie zostały przyjęte przez rząd i przedstawione podczas posiedzenia ministrów odpowiedzialnych za wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne UE-Balkany Zachodnie, które odbyło się w listopadzie 2003 r. Należy zapewnić, by albańskie prawodawstwo jasno określało koncepcję „przestępczości zorganizowanej”, zgodnie z prawodawstwem UE i szeroko przyjętymi normami międzynarodowymi. Należy przyjąć i wprowadzić w życie przepisy dotyczące towarów kradzionych, obejmujące również towary skradzione za granicą, przy uwzględnieniu norm międzynarodowych. Należy zapewnić współpracę i wymianę informacji między organami ścigania, ministerstwami i ustawodawcami, zajmującymi się walką z przestępczością zorganizowaną. W granicach prawa i z pełnym poszanowaniem norm międzynarodowych, należy rozszerzyć stosowanie specjalnych środków śledczych na wszystkie dziedziny związane z przestępczością zorganizowaną. Należy wdrożyć Strategię przeciwko Nielegalnemu Handlowi przyjętą w roku 2003. Należy podjąć niezbędne kroki w celu przygotowania do zawarcia porozumienia z Europolem. Należy podjąć niezbędne środki w celu umożliwienia zawarcia dwustronnych umów o ekstradycji z Państwami Członkowskimi UE.

Należy wzmocnić istniejące przepisy dotyczące narkotyków. Należy zapewnić stałe działania w walce z hodowlą i handlem konopiami indyjskimi. Należy przygotować Narodową Strategię w sprawie Narkotyków, zgodnie ze Strategią i Planem Działań UE w sprawie Narkotyków.

Należy wzmocnić zdolność instytucji odpowiedzialnych za zwalczanie prania pieniędzy; zapewnić odpowiednią współpracę między tymi instytucjami, ustanowić skuteczne procedury działania i stworzyć odpowiedni system zarządzania poszczególnymi sprawami. Należy wprowadzić w życie istniejące przepisy dotyczące prania pieniędzy.

Należy zwiększyć współpracę międzynarodową i wprowadzić w życie odpowiednie międzynarodowe konwencje w sprawie terroryzmu. Należy usprawnić współpracę i wymianę informacji między policją a służbami wywiadowczymi w kraju i w innych państwach. Należy zapobiegać finansowaniu i przygotowywaniu aktów terroryzmu.

3.2. PRIORYTETY ŚREDNIOTERMINOWE

Sytuacja polityczna

Demokracja i państwo prawne

Dalsza poprawa działania administracji publicznej – Należy zapewnić, by sektory administracji odpowiedzialne za wprowadzenie w życie przepisów Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu, a także sektory zajmujące się wdrażaniem pomocy finansowej UE, odbyły odpowiednie szkolenia i posiadały odpowiednie wyposażenie do wykonywania swoich obowiązków. Należy zapewnić, by przepisy dotyczące służby cywilnej i procedury z nią związane, w tym warunki rozwoju kariery, zostały zmienione zgodnie z wymogami nowoczesnej administracji publicznej oraz by były wprowadzone w życie celem wspierania tworzenia dobrze przygotowanej, profesjonalnej, przejrzystej i stabilnej administracji. Należy zapewnić, by władze lokalne miały możliwość wdrożenia zdecentralizowanych polityk.

Przeprowadzenie następnych wyborów parlamentarnych i lokalnych z poszanowaniem norm międzynarodowych

Dalsze wzmocnienie systemu sądowego – Należy zapewnić karanie poważnych przestępstw, zwłaszcza przestępczości zorganizowanej, ze szczególnym uwzględnieniem mechanizmów współpracy przygranicznej; karanie uwięzione sukcesem powinno przekładać się na rzeczywisty oraz znaczny wzrost liczebny w skazaniach sprawców poważnych przestępstw otrzymujących adekwatne wyroki. Należy znacznie zmniejszyć obecne zaległości i zapewnić terminowe wykonywanie wyroków sądu. Należy zapewnić szeroką publikację wyroków sądu. Należy zapewnić stałe i odpowiednie szkolenia dla sędziów i prokuratorów, w tym szkolenia dotyczące praw człowieka, etyki i spraw handlowych oraz kwestii związanych z Układem o Stabilizacji i Stowarzyszeniu. Należy wprowadzić w życie przepisy dotyczące ochrony świadka. Należy jeszcze bardziej zwiększyć niezawisłość wymiaru sprawiedliwości poprzez skuteczne przeniesienie kontroli działań sądowych z Ministerstwa Sprawiedliwości do Wysokiej Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości.

Dalsze usprawnienie walki z korupcją i z przestępczością zorganizowaną – Należy wprowadzić w życie europejskie konwencje w sprawie korupcji (w sprawach karnych i cywilnych) ratyfikowane przez Albanię oraz zalecenia Grupy Państw przeciwko Korupcji (GRECO). Należy zwiększyć skuteczność walki z korupcją na wszystkich poziomach i we wszystkich dziedzinach, poprzez wprowadzenie w życie odpowiednich przepisów. Należy ułatwić umiejscowienie oficerów łącznikowych, oddelegowanych przez Państwa Członkowskie UE, w odpowiednich organach państwowych zajmujących się walką z przestępczością zorganizowaną. Należy dostarczyć Unii Europejskiej sześciomiesięczne sprawozdania w sprawie rzeczywistych wyników osiągniętych w sądowym ściganiu działań związanych z przestępczością zorganizowaną, zgodnie z warunkami Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie międzynarodowej przestępczości zorganizowanej, znanej jako Konwencja z Palermo.

Prawa człowieka i ochrona mniejszości

Zapewnienie przestrzegania praw człowieka przez organy ścigania – Należy zapewnić, by osoby zatrzymane i aresztowane były traktowane zgodnie z normami międzynarodowymi. Należy zagwarantować szacunek dla godności ludzkiej i bezpieczeństwa osobistego w aresztach, więzieniach i szpitalach psychiatrycznych, zgodnie z międzynarodowymi konwencjami. Należy ustanowić odpowiedni system sądenia nieletnich. Należy zapewnić przestrzeganie Konwencji Rady Europy przeciwko Torturom, Okrutnemu, Nieludzkiemu i Poniżającemu Traktowaniu lub Karaniu.

Zapewnienie wolności słowa i mediów – Należy wprowadzić w życie nowe przepisy dotyczące mediów drukowanych i elektronicznych, przy uwzględnieniu norm UE. Należy zapewnić, by przydzielanie częstotliwości telewizyjnych odbywało się sposobem sprawiedliwym i niedyskryminującym, zgodnie z Planem Narodowym oraz aby nadawcy w pełni spełniali wymogi. Należy zakończyć proces przekształcania albańskiej RTV ze spółki państwowej w niezależnego nadawcę publicznego. Należy zapewnić stałą poprawę jakości dziennikarstwa.

Współpraca regionalna i międzynarodowa

Wzmocnienie współpracy regionalnej – Należy zawrzeć i wprowadzić w życie porozumienia z państwami sąsiadującymi w dziedzinie przestępczości zorganizowanej, zarządzania granicami i readmisji. Należy wprowadzić w życie Protokół Ustaleń Głównych Sieci Transportowych Europy Południowej i Wschodniej. Należy wprowadzić w życie zobowiązania podjęte w ramach Protokołu Ustaleń w sprawie Regionalnego Rynku Energii z Aten z 2003 r. i poczynić postępy w tworzeniu tego rynku. Należy zapewnić odpowiednią współpracę w zakresie ochrony środowiska.

Wykonanie zobowiązań wewnętrznych – Należy w pełni wdrożyć międzynarodowe porozumienia i konwencje ratyfikowane przez Albanię, w szczególności konwencje w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych, praw człowieka i praw mniejszości oraz handlu.

Sytuacja gospodarcza

Wolny rynek i reformy strukturalne

Zakończenie procesu prywatyzacji – w szczególności poprzez prywatyzację INSIG (sektor finansowy), Albtelecom (sektor telekomunikacyjny), Servcom, Albpetrol, Armo i KESH (sektor energetyczny).

Dalsza poprawa otoczenia biznesu – Należy wprowadzić w życie przepisy handlowe. Należy zapewnić, by sędziowie przeszli odpowiednie szkolenia w dziedzinie przepisów handlowych i prawa spółek. Należy zwiększyć skuteczność walki z oszustwami i korupcją. Należy wprowadzić strategię zwalczania „szarej strefy” w celu zagwarantowania m. in. zdrowej konkurencji między spółkami.

Stworzenie dobrze działającego rynku nieruchomości/gruntów – Należy wprowadzić w życie przepisy dotyczące restytucji mienia lub rekompensaty za mienie skonfiskowane w okresie rządów komunistycznych. Należy zakończyć przygotowywanie map terenów i proces rejestracji terenów. Należy zapewnić, by przenoszenie własności było przeprowadzane zgodnie z przepisami prawa i podjąć środki mające na celu właściwe funkcjonowanie organów zaangażowanych w ten proces (notariusze, rejestr własności itp.). Należy zapewnić, by przepisy związane z klasyfikacją gruntu oraz określeniem przeznaczenia terenu były przestrzegane. Należy przygotować i przyjąć przepisy w sprawie opodatkowania gruntów i nieruchomości.

Zarządzanie finansami publicznymi

Dalsza poprawa zarządzania środkami publicznymi – Należy wdrożyć Strategię dotyczącą Publicznej Wewnętrznej Kontroli Finansowej. Należy kontynuować wzmocnienie audytu zewnętrznego i zapewnić, by zarówno zarządzanie kontrolą finansową jak i audyt wewnętrzny były właściwie przeprowadzane. Należy ustanowić skuteczne procedury wykrywania i sądenia przypadków (podejrzewanego) oszustwa i innych nieprawidłowości mających wpływ na fundusze krajowe i międzynarodowe oraz procedury dotyczące działań uzupelniających.

Normy UE

Rynek wewnętrzny i handel

Przepływ towarów – Należy zapewnić zdolność administracyjną do wykonania wymagań Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu. Należy osiągnąć dalsze postępy w przyjmowaniu norm UE. Należy ustanowić system nadzoru rynku. Należy zapewnić lepsze działanie organów odpowiedzialnych za standaryzację, akredytację i certyfikację, jak również organów odpowiedzialnych za metrologię i kalibrację, przy uwzględnieniu praktyk UE.

Należy w sposób znaczący poprawić warunki bezpieczeństwa żywności, fitosanitarne i weterynaryjne, zgodnie z wymaganiami UE.

Cła – Należy zapewnić zdolność instytucjonalną do wykonania wymagań Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu. Należy zapewnić znaczne zbliżenie przepisów i procedur celnych do przepisów i procedur UE, oraz ich wprowadzenie w życie. Należy zagwarantować właściwą realizację zasad dotyczących pochodzenia. Należy nadal zapewniać stabilność personelu w ramach administracji celnej i zwiększyć skuteczność w zarządzaniu nim. Należy osiągnąć lepsze wyniki w walce z oszustwami, przemytem i nielegalnym handlem oraz znacznie ograniczyć przypadki udziału urzędników celnych w działaniach niezgodnych z prawem. Należy zakończyć wdrażanie ASYCUDA na terenie kraju i kontynuować działania związane z komputeryzacją.

Opodatkowanie – Należy nadal wzmocnić administrację podatkową. Należy zapewnić pełne i skuteczne wdrożenie systemu VAT. Należy polepszyć komunikację z podatnikami oraz uprościć strukturę i procedury podatkowe, w tym procedury zwrotu podatku. Należy nadać wszystkim podatnikom indywidualny numer identyfikacji podatkowej. Należy nadal wzmocnić system pobierania i kontroli podatków oraz stworzyć strategię audytu.

Konkurencja i pomoc państwa – Zgodnie z wymaganiami Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu, należy ustanowić niezależny organ ds. konkurencji. Należy wprowadzić w życie przepisy dotyczące konkurencji i przygotować utworzenie niezależnej struktury zajmującej się pomocą państwa. Należy wzmocnić struktury odpowiedzialne za pomoc państwa i zapewnić postęp zarówno w sporządzaniu wszechstronnego wykazu pomocy państwa jak i w przygotowywaniu danych dotyczących PKB na poziomie II NUTS.

Zamówienia publiczne – Należy zapewnić znaczące zbliżenie ram prawnych Albanii do dorobku UE. Należy doprowadzić do tego, by struktury zajmujące się zamówieniami publicznymi mogły sprawnie działać, zgodnie z przepisami prawa i wymaganiami Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu.

Prawa własności intelektualnej – Należy właściwie wprowadzić w życie ratyfikowane konwencje w dziedzinie praw własności intelektualnej, handlowej i przemysłowej. Należy zapewnić wysoki poziom ochrony praw własności intelektualnej oraz usprawnić walkę z piractwem i podrabianiem towarów. Należy zagwarantować wystarczającą zdolność administracyjną, aby spełnić wymagania Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu w tej dziedzinie.

Polityki sektorowe

Środowisko – Należy kontynuować działania związane z miejscami skażonymi. Należy ograniczyć poziom zanieczyszczenia pyłem i zanieczyszczenia powietrza na terenach miejskich. Należy ograniczyć zanieczyszczenie spowodowane przez rafinerię Balsh, w tym zrzuty do rzeki Gjanica i podjąć środki mające na celu zajmowanie się problematyką związaną z zanieczyszczeniem wody ogółem. Należy nadal wypełniać zobowiązania regionalne i międzynarodowe w tej dziedzinie. Należy wzmocnić monitorowanie pod względem ochrony środowiska i zapewnić wystarczająco odstrasżające sankcje dla zanieczyszczających. Należy zapewnić wprowadzenie w życie Narodowej Strategii w sprawie Zaopatrzenia w Wodę i Warunków Sanitarnych oraz Strategii w sprawie Zaopatrzenia w Wodę i Systemów Kanalizacji Obszarów Wiejskich. Należy przygotować i rozpocząć wdrażanie strategii stopniowego zbliżania przepisów do dorobku w tej dziedzinie.

Zdrowie publiczne – Należy wzmocnić systemy nadzoru i informowania o chorobach zakaźnych. Należy ułatwić bliższą współpracę z publicznymi zakładami opieki zdrowotnej.

Transport – Należy wprowadzić w życie plan generalny dotyczący transportu. Należy kontynuować działania w celu zakończenia prac nad korytarzami Wschód–Zachód i Północ–Południe. Należy osiągnąć znaczące postępy w remoncie lotniska w Tiranie i portów Durres i Vlora, w tym zapewnić większe bezpieczeństwo i lepsze zarządzanie granicami. Należy zakończyć proces prywatyzacji portu Durres. Należy osiągnąć lepsze wyniki w zakresie bezpieczeństwa drogowego i podjąć dodatkowe kroki w celu jeszcze większej poprawy sytuacji. Należy wprowadzić w życie Protokół Ustaleń Głównych Sieci Transportowych Europy Południowej i Wschodniej.

Energia – Należy nadal zapewniać właściwe wykonanie planów działań odnoszących się do sektora elektryczności oraz osiągać dalsze postępy w realizacji Albańskiej Strategii Energetycznej. Należy zapewnić terminową realizację różnych projektów mających na celu poprawę infrastruktury służącej do wytwarzania, przekazywania i dystrybucji elektryczności. Należy nadal wypełniać zobowiązania regionalne i międzynarodowe w tej dziedzinie mając na celu ustanowienie konkurencyjnego regionalnego rynku energii.

Telekomunikacja – Należy przenieść i wprowadzić w życie nowe ramy prawne UE dla komunikacji elektronicznej.

Współpraca w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych

Zarządzanie granicami – Należy wdrożyć IBM i wypełniać wszystkie zobowiązania międzynarodowe podjęte przez Albanie w dziedzinie zarządzania granicami. Należy wprowadzić w życie analizę ryzyka w odniesieniu do skuteczności zarządzania granicami. Należy nadal wzmocniać możliwości działań w zakresie zarządzania granicami; w szczególności należy zapewnić, by zarządzanie granicami na Lotnisku Międzynarodowym w Tiranie oraz w portach Durres i Vlora, odbywało się zgodnie z normami międzynarodowymi. Należy zapewnić lepszy system zabezpieczenia albańskich dokumentów podróży. Należy usprawnić proces usuwania min.

Polityka dotycząca migracji i azylu – Należy wdrożyć albańską Narodową Strategię w sprawie Migracji. Należy zapewnić, by Albania była w stanie spełnić wymagania Układu o Stabilizacji i Stowarzyszeniu dotyczące obywateli UE pracujących i/lub zamieszkujących w Albanii. Należy zapewnić wykonanie wszystkich umów o readmisji zawartych przez Albanie; podjąć starania mające na celu zawarcie umów o readmisji z wszystkimi krajami regionu i z krajami pochodzenia migrantów przejeżdżających tranzytem przez Albanie. Należy stopniowo zawierać, ratyfikować i wprowadzać w życie wszystkie główne konwencje międzynarodowe w dziedzinie migracji.

Należy wprowadzić w życie albański Narodowy Plan w sprawie Azylu. Należy wprowadzić w życie przepisy związane z azylem i ustanowić pełny system w dziedzinie prawa azylu, zgodnie z normami międzynarodowymi.

Policja – Należy nadal wzmocnić wszystkie siły policyjne, w szczególności poprzez zapewnienie odpowiednich szkoleń i sprzętu. Należy zapewnić działanie odpowiedniego systemu zarządzania prowadzonymi sprawami, tak aby procedura rozpatrywania poszczególnych spraw była dobrze udokumentowana, począwszy od sprawozdania wstępnego do zamknięcia sprawy. Należy zwiększyć skuteczność walki z przestępczością oraz z ograniczeniem korupcji i innych czynów karalnych w strukturach policyjnych.

Przestępczość zorganizowana, handel nielegalny, narkotyki, pranie pieniędzy i terroryzm – Należy nadal zwiększać współpracę międzynarodową. Należy osiągnąć lepsze wyniki w odniesieniu do szybkości, ilości i jakości prowadzonych postępowań związanych z przestępczością zorganizowaną i nielegalnym handlem, jak również w zajmowaniu dochodów pochodzących z przestępstwa.

Należy wprowadzić w życie Narodową Strategię w sprawie Narkotyków. Należy zapewnić znacznie lepsze wyniki walki z nielegalnym handlem narkotykami, w szczególności narkotykami twardymi, takimi jak heroina i kokaina.

Należy wzmocnić zwalczanie przestępstw gospodarczych i finansowych (w tym prania pieniędzy i fałszowania walut). Należy ustanowić agencję międzyministerialną do celów zajmowania dochodów pochodzących z przestępstwa. Należy osiągnąć wymierne wyniki w walce z praniem pieniędzy w sektorze finansowym i poza nim.

4. PROGRAMOWANIE

Pomoc wspólnotowa dla Bałkanów Zachodnich w ramach procesu stabilizacji i stowarzyszenia zostanie zapewniona za pomocą odpowiednich instrumentów finansowych, a w szczególności przez rozporządzenie Rady nr 2666/2000 w sprawie pomocy dla Albanii, Bośni i Hercegowiny, Chorwacji, Republiki Federalnej Jugosławii i byłej Jugosłowiańskiej Republiki Macedonii⁽¹⁾, w związku z tym, niniejsza decyzja nie będzie wiązała się z żadnymi wydatkami. Ponadto Albania będzie miała dostęp do funduszy z programów obejmujących wiele krajów i programów horyzontalnych. Komisja współpracuje z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym i IFI w szczególności z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju oraz Bankiem Światowym, mając na celu ułatwienie współfinansowania projektów odnoszących się do SAP.

5. PRZEPISY WARUNKOWE

Pomoc wspólnotowa dla państw Bałkanów Zachodnich w ramach SAP jest uzależniona od dalszych postępów tych krajów w spełnianiu politycznych kryteriów kopenhaskich. Niewypełnienie tych ogólnych warunków może prowadzić do podjęcia przez Radę odpowiednich środków, na podstawie art. 5 rozporządzenia (WE) nr 2666/2000.

Pomoc wspólnotowa może być także uzależniona od spełnienia warunków określonych przez Radę w jej konkluzjach z 29 kwietnia 1997 r., w szczególności dotyczy to zobowiązania beneficjentów do przeprowadzenia reform demokratycznych, gospodarczych i instytucjonalnych, z uwzględnieniem priorytetów ustalonych w niniejszym partnerstwie europejskim.

6. MONITOROWANIE

Działania uzupełniające partnerstwo europejskie są zapewnione poprzez mechanizm ustanowiony w ramach SAP, w szczególności sprawozdanie roczne w sprawie SAP.

⁽¹⁾ Dz.U. L 306 z 7.12.2000, str. 1. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 2415/2001 (Dz.U. L 327 z 12.12.2001, str. 3).